

Domovina

Izahaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 1 gl. 20 kr., za pol leta 60 kr. — Denar naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Postavimo naše posojilnice na zdravo podlago!

Kaj veselo se ustanovljajo in razvijajo naši slovenski denarni zavodi.

Štejemo že zdaj 54 slovenskih posojilnic, in sicer 14 na Koroškem, 13 na Kranjskem, 7 na Primorskem in 20 na Štajerskem. Kar pa Slovenci ustanovimo, povsodi moramo gledati, da bode vse osnovano na trdni, zdravi podlagi, da bodo torej vse naše ustanove imele trajen obstanek in dober sad rodile. Posebno imenitno je delo, kedar delamo denarne zavode. Na te svét še veliko bolje pazi, kakor na druge zavode, na društva itd. Velik madež je, ako je denarni zavod postavljen na slabe noge, ali ako je v slabih rokah, ako ima slabo upravo, ali ako občinstvu več škoduje, kakor koristi.

Slovenske posojilnice so brez izjeme osnovane na podlagi jako ugodne zadružne postave od 9. aprila 1873 l. in se poslužujejo dobrot tega zakona in onega od 21. maja 1873 ter onih postavnih določb, ki so v zakonih od 27. dec. 1880. Poslednje določbe dovoljujejo olajšave gledé davka, nepodrednih pristojbin in kolekovanja. Le dve posojilnice na Slovenskem ne uživata kolikor je nam znano, teh olajšav, ker posojujete tudi neudom, kar se ne ujema z navedenimi postavnimi določili.

Do zdaj so se snovale in so delovale posojilnice na temelju navedenih zakonov. Razen omenjenih postav pa imamo še novejši zakon, ki je za posojilnice jako ugoden. To je zakon od 1. junija 1889, št. 91 državnega zakonika. Ta utegne razvoj slovenskih po-

sojilnic zeló pospeševati, in sicer na način, ki bode njim in občinstvu koristil. So pa naši zavodi kaj različno osnovani; največ jih je z neomejeno zavezo, kar je posebno priporočila vredno; veliko pa tudi z omejeno zavezo. Mnogo jih razširja svoje delovanje le na nekaj vasi in občin ali županij, največ pa na en sam sodnijski okraj; nekaj jih pa razširjuje svoj delokrog na več sodnih okrajev. Obresti jemljejo različne od posojil in dajo tudi hranilnim vlogam različne obresti, tako, da deluje ali z 1%, 1½%, 2%, 2½% ali 3%. Posojujejo pa naše posojilnice na menice, na dolžna pisma, na posestva itd. — Posojilnice z neomejeno zavezo so bolj splošnega značaja in takorekoč lastnina ljudstva, cele občine ali pa celega okraja; take posojilnice so prava ljudska, narodna (demokratska) ustanova, dočim so pri omejeni zavezi le bolj bogatini merodajni. Majhne deleže lahko vložijo tudi siromaški ljudje. Da se od njih dajo le nizke obresti ali nikakoršne, to je zopet modro, ker potem bogatini od posojilnic ne morejo velikih obresti dobivati. Pa tudi za sam zavod je dobro; ker mu ne bode treba plačevati velikega dohodninskega davka, katerim so sicer obresti zadružnih deležev podvržene. Da se posamezni udje zadružnega zaklada (rezervnega fonda) ne dotaknejo, tega sicer ni treba tako poudarjati, ker se to itak ne zgodi nikjer, kajti ta zaklad se pri vseh zavodih čisla kot „nedotakljiva stvar“.

Posebno pa je priporočati, da se

v onih krajih, kjer ljudstvo še ne zna pisati, ne deluje z menicami, ki postanejo vsled potrebnega poverjenja (legaliziranja) predrago posojilno sredstvo, ki ni za neizobraženega kmeta. — Do-

ločba zastran visokosti posojilnih obresti je tudi povsem hvalevredna, ker s tem se zabranjuje, da ne pride dolžniku posojilo predrago v roke.

Celjske novice.

(**Posojilnica v Celji**) imela je svoj redni občni zbor v nedeljo dne 13. t. m. Iz poročila in zborovanja smo posneli sledeče točke: Promet leta 1891, 1.275.559 gld. 67 kr. Stanje vplačanih deležev koncem leta 1891 od 2163 zadružnikov 30.351 gld. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1891 s kapitalizovanimi obresti 707.068 gld. 40 kr. Stanje posojil koncem l. 1891 605.068 gld. 84 kr. Čisti dobiček leta 1891 10.745 gld. 77 kr. Stanje posebne rezerve 44.004 gld. 15 kr. Stanje splošne rezerve 6.000 gld. V dobrodelne namene se je darovalo 642 gld. — V načelstvo so bili voljeni: Gospod dr. Josip Sernec, odvetnik in dež. poslanec načelnikom; gosp. Lovro Baš, c. kr. notar nje-govim namestnikom; gosp. Mihael Vošnjak, posestnik, državni in deželni poslanec; gosp. dr. Ludovik Filipič, odvetnik; gosp. Jurij Detiček, c. kr. notar; gosp. dr. Ivan Dečko, odvetnik in dež. poslanec; gosp. dr. Josip Vrečko, odvetnik; gosp. Franc Irgl, m. fare vikar; gosp. dr. Hrašovec Juro, odvetnik; gosp. Janez Zupanc, posestnik; gosp. dr. Friderik Babnik, odvetnik; gosp. dr. Treo Karol, odvet. kandidat in gosp. Blaž Dobida, veleposestnik. — V nadzorstvo so voljeni: Prečast. gospod Franc Ogradi, inful. opat; čast. gospod Ivan Krušič, c. kr. gimn. profesor; gosp. dr. Alojzij Brenčič, odvetnik; gosp. Andr. Elsbacher, trgovec in gospod Ludovik Schellander, umir. finančni uradnik.

(**Iz Celja**). Grozna osoda odločena je — po izrekih g. Günzela v „D. Wacht“ — Slovanom in našemu slovenskemu narodu. — V preteklosti nas ni bilo, vsaj noben spomenik ne govori od nas in nastati je moral slovanski rod iz teme in megle prav takrat, ko so pravi Germani v svitu ogrevajočih solčnih žarkov že zdavnaj ležali na medvedjih kožah in krepčali se s pristnim germanskim pivom. Tudi potem, ko so se ustanovili v naših krajih nesrečni Slovenci. — kar bodi potoženo vsem germanskim bogovom — ni bilo poznati, da so na svetu. Zlasti velja to o Celji; celjski Germani, pristni potomci prvotnih pragojzdnih germanov, ležali so in ležijo še vedno na medvedjih kožah ter pijejo — in to posebno radi — germansko pivo („Actien“ — ker se jim je Reiningshaus zameril zaradi

„krone“). — Pod njihovimi kožami pa uprav zginjejo Slovenci, njih jezik in njihove šege; ti ostanejo sužnji in reveži, odločeni za delo v korist germanski vzvišenosti. — Prav v zadnjih časih začelo se je Slovincem na bolje sukati; to spoznali so pravi Germani takoj po močnejšem glasu, ki prihaja iz ljudstva. — Ali kaj pomaga to proti odločeni osodi! Ta prehod je le za nekatere trenutke, kajti Nемец bil je s Slovincem poročen že od nekdaj v svoj prid seveda le na levo roko in od takrat ostalo je slovenskemu narodu toliko germanskega duha in ljubezni do vseh pravih Germanov, da se bode slovenski rod v kratkem času zopet — čujte in strmite — regermaniziral.

Tako Günzel (po germ. etimologiji iz Kunz-a). Slavni Falb, slavo tvojih kritičnih dni zatemnilo je solnce novega proroškega duha! Francel Günzel že vé, kaj prorokuje!

Dostavek: Ravno sedaj zvem na svojo žalost iz ginjenega članka „D. Wacht“, da si izvrstni poznavatelj slovanske zgodovine in slovanskega jezika, prorok in reorganizator slovenskemu narodu, Francel Günzel, l. perovodja „D. Wacht“ (drugi je že pogorel) otresa germanski prah raz germanskih (že plačanih) čevljev. Mladi nadobudni mož poklican je na Nemško — baje na glavno stolico kot veščak nepokvarjene zgodovine in nedosežni kombinator kulturnih vprašanj. — Res obžalovanja vredno, da ne bode mogel še nadalje tukaj v Celji osebno opazovati, kako se bližajo „Günzel“ovi kritični dnevi slovenskemu narodu in kako — kar v živih kosih germanska kultura regermanizira Slovence. — No zadostovala mu bodo — kot temeljitemu možu — poročila „D. Wacht“, in mirnodušno bode lahko podučeval sebe in druge tam v „rajhu“, kamor mu teži germansko srce. „Lieb' Vaterland, magst ruhig sein“ ... Za me pa je ločitev prezgodnja, veliko bi bil še lahko pridobil od ženjalnega moža. Oh, Günzel, monstrum scientiae:

„Behüt Dich Gott, es wär' zu schön gewesen es hat nicht sollen sein!“

(**Okrajna bolniška blagajna v Celji**).

Z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi skuša si peščica nasprotnikov ohraniti svojo vlado nad ogromno večino našega

ljudstva. — Ta sredstva so dostikrat tudi nepostavna in žalibog vidimo pri vsaki priliki, da ni vedno enako neizprosijiva in jednaka ona roka, ki ima deliti pravice v enakej meri med strankami. — Nasprotnikom gré sedaj za okrajno bolniško blagajnico. Ne bomo se motili, če trdimo, da je 90% članov-delavcev pri tem zavodu trdih Slovencev. In tudi delodajalci so v večini Slovenci, posebno, ker imajo Celjani deloma svoje lastne obrtne zadruga. — In vendar se dela na vse kriplje, da bi ta zavod ostal v rokah nemškutarjev in — Eksa! — Že več kot leto dni preteklo je, da so se imele vršiti volitve. Po dolgem dreganju prišlo je do tega. Pri volitvi zmagali smo mi vkljub vsem nasprotnim naporom; ali razlagal se je izid volitev nepostavno, tako, da smo morali uložiti pritožbo. Ministerstvo ovrгло je volitev in pričakovali smo nove volitve. Vsak človek bi mislil, da stari zastop med tem časom nima ničesar važnega več sklepati, temveč, da se bodo volitve koj razpisale in da bodo stopil novi zastop na odločilno mesto. — Kaj še! Meseci so zopet potekli od tega, volitev še ni razpisana in nedolgo imela je nam toliko prijazna gospoda občni zbor. — Kaj so skovali, ne vemo. — Znano pa je nam vsem, da bi radi še v zadnjem trenutku zavlekli volitve in ločili vranski in gornjegrajski okraj od celjskega okraja ter izročili celi zavod celjskemu magistratu. — Nam ni za te ali one tihe želje; zahtevati pa moramo in smemo, da se takim nepostavnim razmeram pride v okóm po dotičnih oblastnijah. — Potrebne prošnje so se itak uložile.

(**Iz celjske okolice.**) Z navdušenjem pozdravljajo občani celjske okolice po domoljubnem in požrtvovalnem soobčanu gospodu Petru Majdiču izproženo misel naj bi se ustanovila za celjsko okolico požarna bramba. Da je tako društvo za celjsko okolico jako važno, tega pač ni treba še posebno poudarjati in zadostuje le če se omeni, da sta bila v tem letu v celjski okolici že dva požara, za ktera se celjska požarna bramba še zmenila ni. V celjski okolici je mnogo zavednih in ščernih mož, kakor tudi fantov, kateri se bodo gotovo radi oglasili k tem društvom. Osnovalni odbor izdeluje ravnokar dotična pravila in se bodo v kratkem predložila oblastniji v odobrenje. Oglasila za pristop izvršujočih udov sprejemajo se že sedaj pri občinskem uradu celjske okolice. Na zdar!

(**„Vesna“.**) Mesečnik slovenskega dijaštva. Nov list, ki bode gotovo razveselil vsacega rodoljuba, ki mu je na tem, da se zopet oživi med dijaci ono hrepenenje po

popolnosti v leposlovju, ki je vladalo pred leti med slovenskimi vseučiliščniki. Prva številka je izšla 15. t. m. in kaže, da upanje ne bode brezvspešno. — Izhajal bode list mesečno in stane za celo leto (12 števil) 1 gl. 50 kr. — Naročnina pošlje se upravnistvu „Vesne“ v Ceji. Prilično spregovorimo več o listu.

(**Nauk, kako zasajati vinograde z ameriškimi trtami**), da jih trtna uš ne more uničiti. Spisal Rihard Dolenc, vodja vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem. V pojasnilo več slik. — Dobiti pri Dragotinu Hribarju v Celji. Cena 10 kr., po pošti 12 kr.

(**Crna Gora**). Pripovedna pesem. Spisal I. T. Turkuš. Pesem posvečena je nekdanjemu sošolcu spisatelja prevzvišenemu knezoškofu dr. M. Napotniku. Cena z dopušiljativjo na dom 20 kr. Dobiti je pri prof. I. T. Turkuš, Gradec, Lessingstrasse, 22.

Spodnje-štajerske novice.

(**Premembe pri č. duhovščini**). Č. g. kaplan M. Štuhec gre iz Laporij k Sv. Juriju na Šč. Dopust so dobili radi bolezní č. gg.: I. Frangež pri Sv. Juriju na Šč., I. Sušnik v Teharjih in A. Aškerc, kaplan v Vitanji. — (Umril je č. g. Fr. Globočnik pri sv. Juriju na Taboru). — Premoščeni so č. gg. J. Merc iz Ribnice v Vitanje, M. Škorjanec iz Vojnika v Ribnico in J. Tajek iz Slov. Bistrice v Prihovo.

(**Premembe pri sodnih uradnikih**). G. A. Fras, pristav v Celovci, pride za sodnika v Kozje. Na Kranjskem, g. pristav B. Kobal v Krškem za sodnika v Senožeče in g. J. Kovač v Novem mestu za sodnika v Il. Bistrico.

(**Premembe pri učitelstvu**). G. Fr. Javk je postal nadučitelj v Radvanjih, g. J. Vodošek učitelj v Framu, gospica M. Turk podučiteljica v Studencah; g. J. Šac, nadučitelj v Kamnici, je stopil v pokoj.

(**Šmarijako učiteljsko društvo**) priredi 27. t. m. zbor v proslavo Komenskega tristoletnice.

(**Štajerska hranilnica**), najbogatejši denarni zavod v naših pokrajinah, dala bode svoje vinograde pri Ptuj in Mariboru zasadi z ameriškimi trtami v ta namen, da bode potlej ubožnim vinogradnikom brezplačno delila reznike teh trsov.

(**Novi teharški župnik**) preč. gosp. Anton Šibal bil je v nedeljo dne 13. t. m. kanonično umeščen. Kako da so ga farani veseli, je bil dokaz že lepi sprejem pri njegovem dohodu dne 8. t. m. Na celjskem kolodvoru pričakovalo ga je mnogo gospode in pozdravil ga je v imenu faranov čast.

gospod provizor K. Tribnik na kar se je gospod župnik lepo zahvalil. Visokorodni gospod grof Mihael Dzieduszycki povabi gospoda župnika na svoj voz, druga gospoda pa posede ostalih 5 kočij in vsi se odpelejo proti novemu domu. Prišedši v Teharje zagrmeli so topiči, pri cerkvi pa so z lepo ubranim zvonjenjem pozdravljali prišleca. Ob cesti proti farovžu bil je postavljen lep slavolok z napisom: „Pozdravljen bodi kateri pride v imenu Gospodovem“. Tukaj pričakovala je tudi velika množina faranov in šolska mladina svojega dušnega pastirja in ga spremila v cerkev. Na stopnicah pred velikim oltarjem zahvali se gospod župnik najpred Vsegamogočnemu, potem pa vsem navzočim v prav k srcu segajočim besedam. Pred farovžem, ki je nosil napis: „Dobro došli“, izročila mu je deklica Josipina Stojan lep šopek cvetlic, katere je sama povila in govorila ob enem nedolžne mladine pozdrav. — Bog ohrani dolgo let zdravega in čvrste našega gospoda župnika!

(**Posojilnica v Gornjemgradu**) je imela dne 13. t. m. svoj občni zbor. Iz poročila posnamemo, da si je 122 dolžnikom izposodilo 35.509 gld. 28 kr., vrnilo pa 6520 gld., takó da je stanje nosilj koncem leta 28.989 gold. 28 kr. Hranilnih vlog je 141 hranilničarjev vložilo 38.830 gold. 96 kr., vzdignilo pa 11.701 gold., takó da je stanje vlog koncem leta 1891 bilo 27.652 gold. 88 kr. s kapitalizovanimi obrestmi. Vseh zadrušnikov je 146, ki imajo 4250 gold. v deležih. Splošni rezervni fond nabravlja se iz vstopnine znaša 260 gld. Čisti dobiček l. 1891 je znašal 234 gld. 88 kr., od katerega se specijalnemu rezervnemu fondu pridene 224 gld. 88 kr., 10 gld. pa se podari „Katol. podpornemu društvu v Celji“ in „družbi sv. Cirila in Metoda“, vsakemu po 5 gld. Na to se je več š. društvenih pravil premenilo, ki se predložijo v potrjenje. V novi odbor so bili izvoljeni: g. Jože Krajnc — načelnik, g. Franc Kocbek — namestnik, gg. dr. I. Šlander, Franc Pinter, Franc Spende, Franc Scharb in Franc Prisan — odborniki. Računskim pregledovalcem je izvoljen g. dekan Franc Dovnik, namestnikom g. Jože Mikuš.

(**V Zabukovji**) nad Sevnico se pripravljajo na občinske volitve. Želeti je, da bi tako izpale, da se vpele prej ko prej slovensko uradovanje.

(**V Slovenjem Gradcu**) se pritožujejo celo Nemci zoper ondotnega Slovencem ne-naklonjenega sodnika Rotšedla.

(**Zoper nameravano kmetijsko sve-tovalstvo**), pri katerem utegnejo tudi Slovenci besedo imeti, rujejo strastni nemškutarji v graški obrekovalki tako grdo, da to tudi poštenim Nemcem preseda.

(**Brežka čitavnica**) priredi v soboto, 19. t. m. igri: „Ženin jok“ in „Gluh mora biti.“

(**Živinaki sejem na Tinakem**) se vrši vsako leto dan po sv. Jožefu, letos pa zaradi nedelje dne 21. marca.

Druge slovenske novice.

(**V Litiji**) umrl je dne 10. t. m. gospod Lovro Tura, posestnik in načelnik gasilnega društva v Litiji, še le 36 let star. Rajni bil je blaga duša in vsestransko delaven za probujo milega naroda. Žaluje po njem dična rodbina notarja Sveteca, kateremu je bil svak, žaluje pa tudi vsakdo, ki ga je imel priliko poznati. — Naj počiva v miru!

(**Slovenske posojilnice l. 1891**). Vrhniška posojilnica je imela 374.026 gld. prometa, 2210 gld. čistega dobička in 14.615 gld. zadružnega zaklada. — Makolska posojilnica je imela 152.125 gold. prometa, 736 gld. čistega dobička in 7275 gld. zadružne zaloge. — Postojnska je imela 61.986 gld. prometa, 782 gld. čistega dobička in 4083 gld. zadružnega zaklada. — Ljutomerska je imela 260.842 gld. prometa, 2113 gld. čistega dobička, in 14.914 gld. zadružnega zaklada. — Mariborska je imela 865.614 gld. prometa, 10.575 gld. čistega dobička in 28.563 gld. zadružnega zaklada. — Kmetška posojilnica ljubljanske okolice je imela lani 503.932 gld. prometa, 2224 gld. čistega dobička in 9472 gld. zadružnega zaklada. — Ljubljansko „hranilno in posojilno“ društvo je imelo prometa 90.722 gld., 50 gld. čistega dobička in 1468 gld. zadružnega zaklada.

(**Radeče**) bi rade dobile most čez Savo in bi rade same plačale $\frac{1}{2}$ stroškov, ki bodo znašali blizo 90.000 gld. Pomoči jim utegne dati Kranjska dežela in znaniti tudi država; Štajerska je pa vsako podporo odklonila.

(**Mlad tat**) je neki 12 letni Arnšek iz G. Dól pri Leskovci, ki je v družbi s svojo starejšo žlahto kradel po cerkvah v Krškem okraji; djali so pobožno-hinavskega tatička v Krškem pod ključ.

(**Tršaški in goriški magistrat**) sta dobila ukaz, naj skrbita za šole slovenskim otrokom. Če bosta le ubogala?

(**Na Koroškem**) nasprotuje nemška večina na čuden način razvijanju slovenskega šolstva. Kljub temu se razcvita ondi narodno življenje; osobito pa lepo napredujejo slovenske posojilnice.

(**Krška posojilnica**) je pri svojem letošnjem občnem zboru pravila prenarodila. Do zdaj je posejevala na menice. Odslej bode posejevala pa na zadolžnice brez

vknjiženja (s poroki), pa tudi z uknjiženjem na posestva. Delovala bode le s $1\frac{1}{2}\%$, mesto z 2% , kakor do zdaj; t. j. hranilnim vlogam bode dajala 4% , obresti, od posojil pa jemala $5\frac{1}{2}\%$, obresti mesto 6% , kakor do sedaj. Vsled znižanja teh obresti pa ne bode dajala obresti od zadružnih deležev; to je od 12 gl. deleža ne bodo udje dobivali obresti. Posojevanje bode omejila samo na zadružnike iz krškega sodnijskega okraja, ker namerava z vsemi temi preuredbami vstreti zakonu z dne 1. junija 1889, in to radi tega, da bi od finančnega ravnateljstva izposlovala z ozirom na ta zakon prednost, po kateri bode smela pri zadolžnicah rabiti nizki menični kolek.

(Umrli je) v Ljubljani najstarejši knjigotiskar gospod Matija Kaderžavek. Rojen bil je na Češkem a posloval v Ljubljani nad 60 let. Bodi mu zemlja lahka!

(Za nasad ameriškanih trt) je dovolil kranjski deželni zbor 1500 gl. v podporo in poduk; poslanec Pfeifer je predlagal 10.000 gl. za brezobrestna posojila.

(Iz mokronožkega okraja) se nam poroča, da se ljudje močno preseljujejo v Ameriko.

(Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda), ki se je vršil dne 21. februarja t. l. v Klobasnici pri Pliberku na Koroškem bil je gotovo eden najlepših in najbolj obiskanih v Podjurski dolini. Razni govorniki razlagali so navzočim o pomenu narodne šole na verski podlagi in prepričali ljudstvo popolnoma, da le ona šola je dobra, v kateri se mladina učvrsti v veri, poleg tega pa pridobi vse potrebno, kar zahteva življenje. Lepo se je tudi poslovil vrli Prevalčan od veleč. gospoda župnika Anton Gabrona, ki se v kratkem preseli na novo župnijo v Skočidol. Marsikomu so igrane solze v očeh. Šmihelski pevci pa so z lepo ubranim petjem razveseljevali občinstvo.

(Družbe sv. Cirila in Metoda goriška ženska podružnica) nam je doposlala svoje poročilo za l. 1891. Ker iz njega lepo odseva vzorno delovanje vrlih rodoljubkinj ob bistri Soči, podajamo tu slovenskemu občinstvu kratko vsebino. — „Med mnogimi družbami“ — tako se pričenja poročilo — „se težko katera dobi, ki bi tako globoko segala v vse sloje narodove in tako splošno zanimala vse zavedne Slovence, kakor uprav družba sv. Cirila in Metoda. Lepa njena ideja nas združuje, kakor ude jedne družine krog domačega ognjišča. Ob veselih in žalostnih prilikah se je spominjamo ter polagajoč darove na žrtvenik domovine nadaljujemo delo sv. blagovestnikov. Da bi še bolj goreče mogle vršiti domoljubni posel, združile smo se goriške Slovenske v žensko podružnico,

ki je po letih sicer še mlada, a je pognala že tako krepko mladike, da je ne omaje vsak vetrič. To dokazuje uprav preteklo leto. Poleg načelnštva v Gorici so se trudile za družbin prospah še p. n. poverjenice: gospodičina Josipina Dominko v Kobaridu, gospa Paljika v Volčah, gospa Josipina Kovačič pri Sv. Luciji, gospodičina Gabrijela Doljak v Solkanu, gospa Makuc v Podgori, gospa Roza Zajt v St. Andreži, gospodičina Justina Štrukelj v Komnu, gospa Marija Lokar v Ajdovščini, gospodičina Olga Fabijani v Cerničah in gospa Alojzija Mozetič v Prvačini. Najlepši podružnični praznik je bila sijajna veselica 15. nov. l. 1891.; z njenimi dohodki so se lahko pokrili stroški za „božičnico“ v otroških vrtcih v Pevni in Podgori. Maj ubožnejšo dečo se je tedaj razdelila obleka, obuvalo, perilo in razne jestvine. Koliko veselje je bilo to za nedolžna otroška srca! Naj bi iskrica nedolžnega otroškega veselja šinila v srce blagih dobrotnikov mladine in jim vzbudila sladak spomin na mlade dni! Bog čuvaj blage dobrotnike! Bog čuvaj nedolžno dečo! — Podružnično načelnštvo je imelo 7 sej. Vseh dohodkov je bilo 418 gl. 13 kr., mej njimi 78 gl. 64 kr. radodarnih doneskov.“ — V četrtem letu svojega delovanja, t. j. l. 1892., ima goriška ženska podružnica 349 družbenic in sicer 19 ustanovnic, 161 letnic in 169 podpornic. V načelnštvo so voljene: g. Avgusta Šantel prvomesnica, g. Sofija Hamel zapisnikarica, g. Marija Kancler blagajničarica; njih namestnice so pa: g. Ivana Dekleva, g. Viktorija Kavčič, g. Julija Fajgelj. — Naj-li dodamo poročilu še kaj nauduševalnih besedij? Ne! Prepričani smo, da goriške rodoljubkinje in ž njimi vred vse Slovenke goreče ljubijo in da se tekmovaje trudijo za njeno versko, dinastično in narodno vzgojo. *

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je podaril mestni odbornik g. dr. Vinko Gregorič veliko zbirko deloma tudi prav trdno vezanih knjig „Slov. Matice“, „družbe sv. Mohorja“ in drugih. — Kot zdaten spomin na nepozabno nam zadnjo veliko skupščino v divnem Kamniku nam je poslal tamošnji g. župan, Josip Močnik, znamenit dar 50 gl., katerega je tedaj družbi obljubil požrtvovalni posestnik g. Josip Rode. — Prav razveselil nas je dar vrlih kmetovalcev iz Velikovške okolice, ki so v veseli družbi zložili za nas 6 gl. 48 kr. — Slavno „hranilno in posojilno društvo“ v Glinjah nam je naklonilo 10 gl., ono v Nabrežini pa 5 gl.; za dom naudušeni „Zorani“ v Gradci so nam nabrali 2 gl. 40 kr., trudoljubivi č. g. Fr. Zoncelj, župnik

v Dražgošah, pa nam je poslal — kakor se trudi za nas slednje leto — tudi letos 1 gld. 50 kr. kot dar dražgoških Mohorjanov. — Veseli simpatij, ki si jih pridobiva dan za dnevom v obilnejši in trajnejši meri naša družba v prav vseh slojevih slovenskega občinstva, zabelježujemo domorodnimi čutili vsakemu in vsem svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(**Družbi sv. Cirila in Metoda**) je podaril ud njenega vodstva, preč. g. kan. Andrej Zamejic, našim šolskim potrebam nenavadno umesten dar, namreč 14 „Vrtčevih“ letnikov, posamična vezka odl. 1873. in 1878., pa letnike od 1880. do 1891. leta, s pripomnjo, „naj je upravištvo po svoji dobri volji podari podružnicam“, č. g. Ivan Cotelj, župnik v Kanfanari v Istri, pa nam je v isti namen poslal do sedaj najobilnejšo zbirko knjig družbe sv. Mohora, 10 kil je bil težak zabož. — Naša najmlajša, druga ženska podružnica na zelenem Štirskem v prijaznem Ormoži nas je že razveselila s 100 gld., kar je lepa priča požrtvovalnosti vrlih tamošnjih rodoljubkinj. — Tudi domači narodni zavodci se nas dobrotno spominjajo. „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ in pa ona na Vrhniki sta nam poslale po 20 gld., „Notranjska posojilnica“ v Postojini 10 gld., „okrajna posojilnica“ v Kamniku pa 5 gld. — Slavno okrajno sodišče v Zatičini nam je naznanilo, da je Jože Podržaj iz Vrhpolja plačnik onih 5 gld., ki nam jih je vsled svoje zadnje volje zapustila Marija Hribar iz Artižjevasi. — Dragi nam neimenovanec iz Istre nam je naklonil 5 gld., vrli domorodec, g. E. Pegan, nam nabral v veseli družbi v Vipavi 2 gld. 36 kr. in slavno „bralno društvo“ v Nabrežini je pri banketu 1. t. m. zložilo za družbo 2 gld. 20 kr. — Za vse te darove iz raznih slovenskih pokrajin, ki pričajo o požrtvovalnem tekmovanji pozameznikov ter se društev v korist slovenskega šolstva, izreka prisrčno zahvalo. —

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Druge avstrijske novice.

(**Deželni zbori**). Kranjski deželni zbor je razpravljal o slovenskih šolskih knjigah; pri tem je izrazil poslanec Šuklje po nepotrebnem skrb, da se ne bi slovenski dijaki dovolj nemščine navadili ako bi bile tudi višje gimnazije slovenske. — Štajerski deželni zbor je volil v deželni odbor liberalnega Nemca z 39 glasovi, Slovenec Jerman je dobil le 16 glasov. — V Istri v deželnem zboru italijanska večina kar prezira slovansko manjšino. — V Lincu se

je izrazila nevolja, da se ni bil lani deželni zbor že sklical. — Enako se je izrazil gališki zbor. — V tirolskem dež. zboru sedé samo Nemci, Italijani so kujajo doma. V koroškem deželnem zboru pa popolnoma prezirajo Slovence.

(**Avstrijski škofje**) so imeli zopet posvetovanja na Dunaji.

(**Davke**) utegnejo v bodoče pobirati poštne hranilnice; tudi plače se bodo po tej poti domu pošiljale od davkarj.

(**Med Slovaki**) na severnem Ogerskem je glad, tudi v Galiciji, na Češkem po nekod — tudi po Slovenskem prede ljudem po nekaterih krajih. Zlasti je to hudo, ko ni še zime konec.

(**Cehi**) so vendar postali vsi v tem edini, da ne kaže v tem smislu se z Nemci pogajati, kakor želé Nemci in vlada.

(**Državne podpore novim vinogradom**) se bodo dajale z manjšimi ovirami po sklenjeni novi postavi, ako bodo tudi dežele v ta namen toliko dajale, kakor država. Dajale se bodo podpore v obrokih, in sicer veleposestnikom, gospodarskim zadrugam in društvom, občinam, pa tudi posameznim posestnikom. Vendar bode dolga in težka pot, predno boče človek prišel do tacega brezobrestnega posojila, katero bode treba po preteku 10 let polagano vračati. Prihodnjič enkrat bodemo poročali, kaj so v tem ukrenila štajerski in kranjski deželni zbor.

Ogled po širokem svetu.

(**Bivši srbski kralj Milan**) odpovedal se je vsem pravicam, katere je imel kot kralj, oče in general v Srbiji ter se zavezal, da ne bode nikdar več stopil na srbsko zemljo, le ko bi sin smrtno zbolel. Zato mu mora srbsko regentstvo izplačati dva miliona goldinarjev. Res neknežje postopanje. — Govori se da bivši kralj vstopi v francosko ali pa rusko vojsko.

(**V Bolgariji**) v Plovdivu otvori se letos meseca avgusta velika deželna razstava.

(**V Italiji**) so bile velike povodnji.

(**Na Angleškem**) se premogokopači delo ustavili, vsled tega se jo premog zeló podražil.

(**V Ameriko**) drvé ljudje iz Evrope in tudi iz slovenskih pokrajin. Tam se jim zlati gradovi obečajo. Pri nas nekaterim res trdo gre, a Bog ve, kam jih veter zažene onkraj morja, od koder beremo tudi po naših slovenskih časopisih kaj čudovita poročila. Vsak se poda v nevarnost, zlasti kdor še nima veljavnega in zanesljivega prijatelja v Ameriki. Vendar se zdej s krškega polja kar trumoma podajajo po svetu, možje in

ženske, v resnici zaslužka potrebni, pa tudi nepotrebni ljudje. Tudi iz drugih dežel zeló hromí na óni svet.

(Braziliji) v južni Ameriki se zopet

o ustaji govori. Ondi razsaja tako imenovana rumena mrzlica, ki je posebno tja došlim Evropejcem nevarna.

Dopisi.

Nabretna. Za nas Slovence bi bilo zelo koristno, ko bi imeli svoje zavarovalnice zoper ogenj. Po mojih mislih daló bi se to tudi izpeljati, samo da bi v enem kraju pričeli, n. pr. za kake 2 do 3 sosedne vasi, kjer imajo úže požarno društvo. — Le pomislite, koliko denarja gre po tem potu iz dežele bogatašem v žepé, ko bi lahko doma ostal! — Požarne brambe po dežéli morajo si pa samé orodje kupovati in bogataže varovati, da imajo manj plačila pri požarih.

Dostavek uredništva. Res je škoda, da se ni držala banka „Slovenija“, in da na njeno mesto ni še stopila druga slovenska zavarovalnica. Dokler take nimamo, kaže podpirati banko „Slavijo“, ki je slovanski zavod. Sicer se pa utegne državni zbor v kratkem tega vprašanja lotiti.

Iz Sevnice. Velika tombola s koncertom in prosto zabavo v korist revnej šolske mladine ljudske šole v Sevnici obnesla se je nad vse pričakovanje dobro; kajti počastili so nas ne samo bližnji gostje iz Boštanja nego tudi velika množica rodoljubnih kmetov iz sevníške okolice.

Iznenadilo pa nas je lepo število vrlih Rajhenburžanov in Erežičanov. —

„Srčna hvala Vam, dobrodošli gostje, ki ste pripomogli da se je na ta večer dosegla lepa vsota, 90 gld. čistega dohodka za uboge šolarje“.

Med posameznimi igrami tombole zaveznenili so krasni glasovi sevníškega mešanega zbora. Mnogobrojnemu občinstvu ugajale so posebno pesmi: „V petji oglasimo . . . od H. Sattnerja, Volaričev-a „Pri zibeli“ in pa Vilharjev moški zbor: „Neprestrašene krvi . . . — Dobitki pri igrah zadovoljili so vse skozi zbrano občinstvo“. Po dokončanej tomboli zaigrala je godba, in vesela zabava je trajala do drugega jutra.

Iz Hrastnika. V cenjenem Vašem listu dne 5. marca je dopis iz Zagorja ob Savi, kateri mi jako ugaja, ker graja v narodnem oziru „zaspane Trbovlje in Hrastnik“. — Le nekaj bi očitaj g. dopisniku in sicer, zakaj da je izpustil tretjega zaspanca: Laški trg, ki tudi spi narodno spanje pravičnega. — To bi bila čedna trojica zaspancev, izmed katerih bi mi bil še najbolj povšeči Hrastnik, ker ta dosedaj še nima matere, ki rodi otroke, á je potem mirno vestjo

gleda, kako umirajo! Pa naj bo! O che dolce far niente! Upamo pa, da:

„Hrastniku vremena bodo se zjasnila,
Lepše solnce bodo mu sijalo“.

Sv. Jurij ob Taboru, 14. sušca. Dne 7. t. m. je umrl Nestor naše občine in naj najstarejši duhovnik lavantinske škofije č. g. župnik Franc Globočnik v 87. letu svoje starosti. Pokojnik se je rodil 14. novembra 1805 v Braslovčah, bil l. 1829 za duhovnika posvečen; je kaplanoval v Rogatci, Kozjem in Velenji, l. 1836 je postal mestni župnik v Slovenjem Gradci, odkoder se je dal l. 1854 prestaviti v našo župnijo, kjer je župnikoval z vspehom dolgih 38 let. L. 1848 je dobil od Nj. V. zlati križec s krono za zasluge, katere si je stekel v onem vihnem letu za slovenjegraški okraj; l. 1879 je bral zlato in l. 1889 dijamantno mašo. Rajnik je bil do zadnjega trenutka nenavadno bistrega duha ter zelo ljubezniv dovtipen družabnik. Vkljub svoji visoki starosti je opravljal skorej do zadnjega dne vestno svoje dolžnosti, da ga je res smrt skorej pred oltarjem našla, kakor si je sam večkrat prorokoval. Koliko spoštovanja in ljubezni je užival od svojih podložnikov, prijateljev in znancev, se je pokazalo o priliki njega zlate in dijamantne maše, zlasti pa ko smo ga 9. t. m. spremljali k zadnjemu počitku. — Pokojnik je bil brat znanega za tedanje čase po lepem jeziku se odlikujočega pisatelja slovenskega Felicijana Globočnika, ki je vmrl l. 1873 kot župnik v Grižah. — Blagemu pokojniku bodi zemljica lahka! Čast njega spominu!

Iz Škal. Neizprosna smrt pobrala je nam dne 3. marca odličnega rojaka č. g. Alojzija Glažer-ja bogoslovca IV. leta. Prebridko je nas zadel ta udarec, tem bridkejši, ker bi bil rajni úže v nekotikih mescih obhajal svojo prvo sv. mašo celi naši fari v čast in največje veselje. Toda prehitela ga je brezozirna smrt in vzela ga nam v njegovi najlepši dobi, v 25 letu. Nepozabni nam pokojnik bil vrl rodoljub in navdušen Slovan. Neizmerno ga je mikalo in zanimalo vse, kar je slovansko. Úže v prvih gimnazijskih razredih priučil se je bil češkemu in hrvatskemu jeziku in bil tudi ud „Hrvatske Matice“ in češke „Libuše“. Da se tem bolj izuri v češkem jeziku, dopisoval si je z ne-

kim češkim dijakom v Češkem Brodu. Posebno se je rajni odlikoval po svoji izvirnosti v vsem svojem mišljenju. O vsaki stvari imel je svoje posebne nazore in zlasti o narodnih zadevah si jih nikdar ni crpal iz časnikov. Pri vseh svojih zmožnostih ostal je vendar vedno skromen in tih. Dičil ga je čist in blag, a trden in neomahljiv značaj; da, kdor koli ga je dobro poznal, smelo trdi, da nam sedanji čas poraja le malo taci. Završivši svoje gimnazijske študije s prav dobrim zrelostnim izpitom vstopil je v mariborsko bogoslovje. Tudi tukaj je dobro napredoval i v bogoslovskih znanostih i v pobožnem življenju. Pred dvema letoma je nevarno zbolel za hripo, kateri se je pridružila neozdravljiva plučna bolezen in spravila ga v prezgodnji grob. Preminil je na svojem domu v Starivasi pri Velenju, kamor se je šel zdraviti teden dni pred svojo smrtjo. Da je bil nepozabljen rajni priljubljen in spoštovan po celi Šaleški dolini, zasvedočilo je nam njegov sijajen pogreb. Vdeležilo se ga je več č. g. duhovnikov in bogoslovcev, mnogo odličnih velenjskih tržanov in ogromna množica ljudstva. Sprevod so vodili preč. g. Jakob Hribernik, špirituval mariborskem bogoslovju in govorili pokojniku ganljiv nagrobni govor. Vrlji pevci „Saleške čitalnice“ zapeli so rajnemu v slovo premili v srcé segajoči nagrobnici „Blagor mu“ in „Nad zvez-

dami“. Tužnim srcem in solznimi očmi ostavili smo potem gomilo, kjer sniva večni san zvesti sin katoliške cerkve in mile nam Slovenije. Drag nam bodi njedov spomin!

Sv. Duh na Ostrem vrhu je slovita božja pot. Vsako leto prihaja sem gor na tisoče romarjev iz slovenskih in nemških pokrajin pa tudi mnogo ptuje gospóde, ki uživa tu prekrasni razgled. Prebivalce ravnin pri tem imenu „Ostri vrh“, (nem. Osterberg) kar mravilje spreleté, ker mislijo, da je tu gori strašno hudo živeti. A motijo se! Ljudje tudi tukaj živé in gopodarijo kakor drugod, samo da pri svojem delu precej več trpijo kakor ravninci. Več dela, več jela. Po zimi, ko moški drugod morebiti tikvino seme za pečjo luščijo, spravljajo tu krepki lesenjaki lesovje k Dravi z živino pa tudi samotež. Lepo je videti, ko z drvami ali plohi težko naložene samotežne sani kakor riba naglo smučijo po strmi Šturmovi grabi na lesišče ob Dravi! Letos so si kmetje prislužili že mnogo denarja, ker vozijo z junci in konji graščinski les (iz Schönbornovih gozdov) za Trboveljčane. Uspešno delo človeka na duhu in telesu krepi. Tukajšnji zelo delaven národ je zdrav, vesel in jako šaljiv. Tu sem še ni segla oblizana mestna kultura; zato ima dana mož-beseda tudi še svojo veljavo. V možkem značaju so Kozjančani bratje vrljih Pohorčanov. Bog oboje ohrani!

Za poduk in kratek čas.

Zasajajmo vinograde z ameriškimi trtami!

Da bode uničila našo trto in naše vinograde trtna uš, o tem so že gotovo bralci „Domovine“ prepričani; ali če bi še ne bili, naj se potrudijo na Bizeljsko, kjer se lahko pouče, kakšna ujima je trtna uš. Na Bizeljskem se pa bodo tudi poučili, kako se je treba braniti proti temu škodljivcu, ter da ni treba obupati, ampak delati je treba, a ne roke križem držati. Videli bodo nove nasade, kateri so že dali letos precej dohodkov. Tukaj imajo namreč vinograde zasajene z ameriškimi trtami, katerih se ne loti trtna uš, ali če se jih že loti, jih ne pokonča. Ker pa uniči trtna uš našo trto, da se naseli na šivicah ali žvikah*), mogoče je pridelovati vino iz našega grozdja, ako cepimo na ameriškansko trto našo ravno tako, kakor cepimo na hruškovo ali jabelčen divjak žlahtno jabelko ali hruško. Opazovalo se je celo, da dajo cepljene trte več grozdja, kakor necepljene.

*) Izraz po brežiškem okraji in po Dolenjskem.

Opisati hočemo prav na kratko, kako je treba vinograde zasajati z ameriškimi trtami, kako jih cepimo in kako jim strežemo.

I. Rigolanje.

Ameriškansko trta ima nekoliko drugo naravo, kakor naše trte. Posebno se razlikuje v tem, da raste prav bujno; radi tega se pa tudi razširjajo korenine v zemlji precej na globoko in na široko. Ako sadimo ameriškanske trte, moramo torej svet na globoko zrahljati, da se zamorejo razprostirati korenine, kakor jim ugaja. Prvo delo je torej globoko kopanje ali rigolanje. Najboljši čas za rigolanje je takoj po trgatvi, meseca oktobra in novembra tako dolgo, kakor dolgo ne zapade sneg in še zemlja ni preveč zmrznjena. Prekopana zemlja, katero poravnamo z motikami in grabljami se le prihodnjo spomlad, po zimi prezebe in mrzaj jo še bolj zrahlja. Pri rigolanju moramo v prvi vrsti paziti na to, da pride dobra zemlja, ki je bila preje na površji, kakih 60 centimetrov pod površje.

Kar se globokosti rigolanja tiče, treba

je prekopati laporasti svet meter, drugi svet pa vsaj 60 centimetrov na globoko. Vendar bi mi priporočali vsikdar kopati meter na globoko. Pri rigolanji je treba imeti pripravo orodje in treba je delo tudi primerno razdeliti, sicer pride delo predrago. S kopljačima in motikami, kakoršne imajo po Spodnjem Štajarskem in po Dolenjskem, ne opravimo ničesar pri rigolanji. Za rigolanje je treba imeti vipavskih kopalnic in močnih širokih lopat, pri bolj kamenitem svetu pa pripravnih kramпов. Ako bi hoteli opisati to orodje, ne dobili bi naši bralci pravega pojma o njih. Kedar hoče začeti delati, moral si bode orodje prej tam ogledati, kjer že kopljejo z njim, na pr. na Bizeljskem, v Krškem, na Grmu pri Rudolfovem. Tako orodje ima na prodaj Avgust Dolenc, trgovec v Ajdovščini na Goriškem; ni pa dvoma, da bodejo imeli tudi naši domači trgovci kmalu na razpolaganje tako orodje. Opozorili bi pri tej priliki naše narodne trgovce in narodne obrtnike na to, da se ne dado prehiteti od naših nasprotnikov.

Kako je treba delati s tem orodjem? Najpreje skopljemo ob vznožju vinograda 1 meter širok in 1 meter globok jarek tako široko čez vinograd, kolikor ga hočemo rigolati; zemljo zmečemo na spodnjo stran jarka. Kadar je jarek izkopan, stopi v njega delavec s kopalnico in prekoplje obrnen v breg toliko od celine v jarek, kakor daleč zamore segati; potem se pomakne proti drugemu koncu jarka, kjer koplje kakor na prejšnjem mestu i. t. d. da pride do konca jarka.

Drugi, tretji in četrti delavec pa niso obrnjeni v breg, temveč proti licu prvega delavca. Drugi delavec ima lopato in odtrebi prekopano zemljo; zmeče jo proti spodnjem bregu jarka.

Tretji delavec ima zopet kopalnico; on prekoplje zgornji breg jarka navpično in tudi dno jarka. Četrti delavec ima zopet lopato in odtrebi zemljo, ki jo je prekopal tretji delavec. Tako prekopavajo vedno štirje delavci skupaj. Delo gre na ta način jako spretno izpod rok in zemlja ima vedno pravilno lego, to je rodovitna zemlja pride na pravo mesto pod površje. Fo kakovosti zemlje prekopljejo na ta način štirje delavci 40—60 kvadratnih metrov na dan; hektar rigolanja stoji 300 do 500 goldinarjev ali oralo 160 do 300 gl.

Mogoče je sicer prekopavati še drugače, n. pr. da kopljejo jarke in da mečejo zemljo iz enega jarka v drugega; a tako kopanje pride dražje. Vskakopriporočamo vipavski način prekopavanja, kakor smo ga popisali po Dolencu zgoraj.

—h.

Črtice o domači vzgoji otrok.

Spisuje Anton Kosi, učitelj.

Otroška vzgoja je najimenoitnejše delo, katerega malokdo prav zna, čeravno le dvojno opravilo ima: 1. Otroke skrbno varovati; 2. otroke pridno učiti in vsega dobrega vaditi.

(A. M. Slomšek.)

Kaj ti je, dragi moj čitatelj prostega stanu, ki ti pridejo te vrstice pred oči — kaj ti je na rajnem, nepozabnem škofu A. M. Slomšku in na njegovih spisih tako zeló ugajalo in ti še morda sedaj ugaja?

Kaj ti je primililo njegove „Drobtinice“ tako, da še sedaj često z veseljem segaš po njih?

Kaj ne, da njegova prosta, domača in lepo zveneča beseda, s kojo ti je razodeval globoko svoje znanje ter ti kazal, kako temeljito pozna tebe in pa skeleče rane tvoje — mili narod slovenski?

In če si čital, dragi moj, njegove spise s paznim očesom, opaziti si moral gotovo, da je bilo Slomšku pred vsem mnogo ležeče na šoli in pa na pametni domači odgoji ali vzgoji otrok. Kako je v tej zadevi poučeval ljudstvo, kako ga opominjal ter bičal razne in obile pomanjkljivosti o vzgoji.

In zakaj neki?

Zato, ker je dobro vedel, da je mladina up in nada boljše bodočnosti naroda — domovine; vedel je, da bode tudi narod slovenski, koji mu je bil tako zeló pri srcu, le takrat uspešno napredoval, ako se mu postavi močen in trden temelj, ki je dobro odgojena in poučena mladež.

Sedaj pa Slomška, ki bi poučeval v tej zadevi prosto ljudstvo — ni več med nami. Na vzgojnem polju Slovenci sicer vrlo dobro napredujemo, a v pouk prostega naroda pa razun „Družbe krščanskih detoljubov“ v Ljubljani — žal — se le malo zgodi.

Mislím torej, da bode prav primerno, ako včasih „Domovina“, ki je namenjena v pouk in zabavo prostemu ljudstvu, od časa do časa kako vzgojno drobtinico, saj je namen tega lista (kakor čitamo v 1. letošnji številki), „pospeševanje vsega dobrega, kar je v zvezi z našim napredkom“. In da je domača vzgoja otrok v tesni zvezi z napredkom posameznih narodov, to dokazovati na tem mestu, bilo bi — mislim — odveč. Opozarjam le na besede slavnega slovenskega odgojevatelja Komenskega, ki pravi: „Národ, ki skrbi uspešno za pravo odgojo svoje mladine, stal bode krepko in trdno — naj se ne boji propada, ampak veselo in zaupno naj gleda v bližnjo bodočnost svojo“.

S temi kratkimi besedicami pričnem skromne svoje vzgojne črtice v prijetni nadi, da bode zastavila iz tega namena v kratkem

tudi kaka sposobnejša moč svojo peró. Slavna naša „Domovina“ nam pa bode gotovo prav rada od časa do časa prepustila v svojih predalih kak majhen prostorček v razmotrivanje sličnih vprašanj.

Za danes podajam čest. bralcem:

I.

Sedem pravil o pametni vzgoji otrok.

Nekega rokodelca, ki je imel mnogo in prav dobro odgojenih otrok, vprašali so nekóč, kako je ravnal, da je svojo veliko tolpo otrok tako dobro odgojil. Na to vprašanje odgovoril je sledeče:

1. Nisem svojim otrokom nikedar zapovedal kaj tacega, česar nisem storil sam. (Dober vzgled). Pred vsem pa sem gledal na to, da sem prvega svojega otroka prav odgojil.

2. Vadi svojega otroka ubogljivosti, ne misli, da bodeš zahteval pokorščine od njega še le takrat, ko bode dovolj pameten. Ne, dragi moj, takrat je že prekesno.

3. Skazuj svojej deci ljubezen, vendar tako, da ostane bojazljivost in spoštljivost do tebe v otroku; t. j. otrok te mora spoštovati, mora pa imeti pred teboj tudi nekak strah.

4. Ne trpi nobenega ugovora. Vzgojitelj, kojemú se otroci — četudi z besedami zoperstavljajo — je slab vzgojitelj.

5. V navzočnosti otrok naj bodo stariši vedno jednega mnenja. Kaznovan otrok ne sme najti nikdar pomoči in varstva pri materi ali očetu. Obitelj, v katerej se zoper to pravilo greši, je pomilovanja vredna, ker pospešuje zanikernost otrok.

6. Vadi svojega otroka že za mlada dela in skrbi za njegovo zdravje. Tudi otroška igra je delo; ne misli torej, da otrok, ki rad igra, nič prida ne obeta.

7. Pred vsem pa: Izroči se sè svojimi otroki in z vso svojo hišo varstvu božjemu. Mislim, da si me umel!

Telegrami „Domovini“.

Celje, 17. marca 1892.

Dunaj. Danes v jutro ob 7. uri bil morilec Franc Schneider obesen. V sredo popoldne naznanil mu je podpredsednik dunajakoga dež. sodišča dr. pl. Holzinger, da ga Nj. Veličanstvo ni pomilostilo in bode valed tega obsodba jutri izvršena. Schneider poslušal je popolnoma miren. Ob enem naznanilo se je tudi somorilki Rosaliji Schneider, da je pomiloščena in obsojena na do smrtne ječe. Tudi ta poslušala je popolno mirna. Stoječ pred visalicami obžaleval je Schneider svoje početje. Se spovedal in bil obhajan ter z izrekom v božjem imenu nastopil smrt. Navzoči so bili državni pravdnik, zagovornik, duhovnik in jetničar. Solnograd. Obravnava proti dr. vitez Fränzl-Vesteneck-u vrhila se bode pred porotniki v Sol-

nogradu meseca junija. Do tle pa bode bržkone moral sedeti v preiskovalnem zaporu.

Beligrad. Milanova zahteva in odpoved pride danes pred skupščino.

Naznanilo.

V novo prezidani hiši v Spodnji Hudiinji ob glavni cesti, nasproti gostilne „Zum Wilden Mann“ so tri prav na novo pripravljena

stanovanja,

obstoječe vsako iz velike in male sobe, kuhinje in skladiščem za drva, takoj za oddati

Vse drugo izve se natančneje v omenjeni hiši. (32) — 6

Zahvala zavarovalnici na življenje „The Gresham“ v Londonu.

Gospod Rajmund Koscher, lastnik hotela tu, zavaroval se je pri zgoraj imenovani zavarovalnici pred štirimi leti za večji znesek za slučaj smrti.

Generalni zastopnik v Ljubljani, gospod Gvidon Zeschko, izplačal mi je, čim sem izročila potrebne listine, nemudoma zavarovalno svoto, vsled česar si štejem v dolžnost izreči zavarovalnici „The Gresham“ najsrčnejšo svojo zahvalo ter je priporočiti kar najtopleje mogoče.

V Celji, dne 11. marca 1892.

Albina Koscher,
hôtelierova vdova.

29—1

STEFAN BOUCON,

—♦ stolar ♦—

Grške ulice št. 23, CELJE

se priporoča za napravo vsakovrstnega v njegovo stroko spadajočega dela. Prevzame tudi vsako popravo stolov pletenih s slamo in žico — Cene nizke, delo solidno in trajno. (16) 12—2

—Ščetine in žimo—

kupuje po priznano najboljših cenah v vsaki množini (23) 3—2

JANEZ SAGER, krtačar

v Celji, kolodvorske ulice št. 8, in kovaške ulice (Schmiedgasse) št. 9.

Naznanilo.

Prodajalnica tik cerkve na Rečici v zgornji savinjski dolini z vso potrebno opravo za

špicerijsko in manufakturno blago

se takoj v najem odda. Več pove

Janez Smodiš, posestnik na Rečici. (22) 2—2 (Post Riez).

Alfred Pungeršek

knjigovez (26) 19-1

Celje, Gospodske ulice št. 15

se priporoča vis. čast. duhovščini, učiteljem, uradom, trgovinam in zasebnikom za

== **knjigovozsko delo** ==

in vse v njegovo stroko spadajoče stvari. Delo solidno in po nizkih cenah. Pisarna naročila se obratno rešujejo.

P. t. slavnemu občinstvu!

Podpisana izdelujem raznovrstno perilo za dame in gospode po najnovjšem kroju. Prevzamem tudi napravo cele bale, itd. ter se najljubneje priporočam za obilo naročevanje.

Celje, dne 20. marca 1892

ZOFIJA KAPUS (23) 3
v Celji, Graška cesta št. 1.

== Nizke cene. ==

Tkalec v Vojniku pri Celji

se naznanja in priporoča visok. čast. duhovščini in slav. občinstvu, da izdeluje iz doposlane domače preje namizne prte in prtiče v vsaki poljubni barvi v eni širokosti, dalje rjuhe in brisače po najnižji ceni. Kdor bi svoje preje ne imel, naroči jo tudi lahko pri meni.

Zagotavljajoč dobre in hitre postrežbe udani (22) 3

Štefan Čečko.

== Nizke cene. ==

Dimnikarskega pomočnika

iščem.

(12) 2-2

Geraldi Jož., dimn. mojster in meščan v Krškem.

Dragotin Vanič

trgovina s saknom, platnom in manufakturnim blagom v Celji

na oglu Graške ceste in Rotovške ulice

priporoča za pomladansko sezono sl. občinstvu in čast. duhovščini svojo bogato zalogo raznovrstnega blaga po najnižji ceni.

Zvršuje najfinejša galanterijska dela po nizkih cenah.

* Naročila se hitro zvršujejo. *

Ele-gantno in trajno vezanje vsakovrstnih knjig, sosebno protokolov. (24) 19-1

KAROL HERZL,
Ljubljana, Gospodske ulice št. 15, Celje.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GABRIEL PICCOLI,**

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo. Odstranjuje težkoče v želodcu, krepiča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. Razpošilja jo izdelovatelj v zaboječkih po

12 in več steklenic. Zaboječek z 12 steklenic velja gl. 1.36, z 55 steklen. 5 kgr. teže velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne Kupferschmied v Celji, Bamalari in König v Mariboru, Melitor v Ptujih, Eichler, Nedved, Trnkocsy in Franje v Gradci. (14) 21-3

Hišo z gostilno prodam ali pa dam za več let v najem.

Več se sve pri (21) 3-2

Edvard Müller-ja v Sevnici.

Josip Matič

Kolodvorske ulice 7, Celje

Zaloga specerijskega blaga, vina, delikates, južnega ovočja, ptičjega zobanja, mineralnih vodá, in deželnih pridelkov. — Blago vedno sveže. Postrežba točna in cene nizke. Zunanja naročila oskrbe se z vsako povratno pošto. —————

Brizgalnice

(šprice) za

strupeno roso (Peronospero)

izdelujem in prodajam od 2—8 goldinarjev. Prevezam tudi popravila istih po nizki ceni.

Edvard Müller,

(20) 3—1 kleparski mojster v Sevnici.

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riža, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremake, kranjskega brinovca, kognac, vinkega žganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sheri in raznega šampanjca, svinjske masti, masla, švicarskega in parmazanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, sliv, lešnikov, najboljše moke, vsakovrstnih popolnoma zanesljivih semen i t. d., i t. d., i t. d.

Raznovrstne mineralne vede.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo vkljub vsaki konkurenci.

Klobuke

najlepše in najmočnejše

poleg tega pa še, kar je glavna stvar, veliko ceneje kot povsod drugod so dobili le pri

ŠTIBERNIK-u v Celji

Rotovške ulice (Rathausgasse) št. 2

V zalogi so vedno močni klobuki domačega izdelka. Lepi izbor pravih zajčjekov kosmatih in gladkih v vseh barvah in formah. Velika zaloga trdih klobukov v različnih barvah in najnovejšega fazona, za veččast duhovščino posebne specialitete. — Za poletni čas pravi kastorj le 45 gram. težki, boljši ko vsak slamniki, so dobili v različnih barvah in najmodernejše forme. Velik izbor srajc domačega izdelka, iz šifon, berkail, bele in pisane kolerce, manšete, zavratnice (penkle), naramniki, žepne rute, knofi za srajce, nogovice, spodnje hlače, Jäger srajce, prave in imitirane itd. Pravó garantirano angleško kavčukperilo, kolerci, manšete in opersniki (Forhemd), belo in pisano, popolnoma enako berkail perilu in močnejši, ko vsako drugo, ker je v sredi platno. Nakupovanje volne od ovac. Prevezamejo se tudi klobuki v barvanje in popravilo.

(22) 9—2